Acht Glazen

NIEUWSBRIEF VAN DE NEDERLANDSE VERENIGING VOOR ZEEGESCHIEDENIS | JAARGANG 40 (2025) I | ISSN 0920-7961

Beste leden,
U bent van harte welkom op de volgende voorjaarsdag op zaterdag 3 mei 2025! We hopen velen van u daar weer te zien en te spreken. We zijn te gast in het Wereldmuseum Leiden, waar we na de ALV en de lunch gaan kijken en luisteren naar vier interessante sprekers. We borduren daarbij voort op het thema 'mensen' van vorig jaar, al zoeken we ze nu digitaal op! Nadat we vervolgens in het museum hebben rondgekeken sluiten we de dag af met een drankje in het museum.
Graag tot 3 mei!

Namens het bestuur,
Irene Jacobs
Voorzitter

Agenda Algemene Ledenvergadering in Wereldmuseum te Leiden, 3 mei 2025

Leiden,

1. Opening en welkom
2. Vaststellen agenda
3. Mededelingen
4. Notulen ALV 1 november 2024
5. Bestuurszaken
6. Financiën
   - Jaarverslag 2024 en financiële update
   - Verslag van de kascommissie
7. Nieuwe website
8. Tijdschrift voor Zeegeschiedenis
   - Redactievoorzitter Hanno Brand neemt afscheid, opvolger Djoeke van Netten

9. Rondvraag
10. Sluiting

Programma voorjaarsbijeenkomst in Wereldmuseum te Leiden, 3 mei 2025

11:00-11:30 uur	Inloop met koffie/thee en wat lekkers in de Paviljoenzaal
11:30-12:30	Algemene Ledenvergadering
12:30-13:30	Lunch in de Museumlounge
13:30-15:15	Middagprogramma in de Paviljoenzaal

- Digitalisering en toegankelijkheid van de passagierslijsten van de Holland-Amerika Lijn
  Marie-Christine Engels, Stadsarchief Rotterdam
- Ons Land
  Louise Rahardjo, Koninklijke Bibliotheek
- Project ESTA (Exploring Slave Trade in Asia)
  Pascal Konings en Britt van Duijvenvoorde, IISG
- Koninklijke Rotterdamsche Lloyd
  Emile Picard, Stadsarchief Rotterdam

15:15-16:00	Museumbezoek op eigen gelegenheid (museumkaart mee!)
16:00-17:00	Borrel in de Museumlounge

Notulen van de Algemene Ledenvergadering gehouden op 1 november in het IISG te Amsterdam.

Aantal aanwezigen: 39
G. de Kok, I. Jacobs, A. Poldervaart, G. Lemmers, G. Burger, T. Nouwen, J. de Witte, J. Reinders, H. Rozendaal, J. Verweij, M. van Alphen, J. Roep, R. Brand, S. Zijlstra, E. van der Burgh, A. Ruijter, J. van der Vliet, A. van Dissel, J. Leinenga, T. van Velzen, A. van Vliet, D. Blussé, M.C. Engels, D. Tang, A. de Wit, A. Groustra, M. Zaaijer, E. Jacobs, D. van Oudenaarden, S. de Meer, H. Landheer, P. Klaassen, R. Pel, D. de Vreugd, J. van Kijk, S. Kraakman, S. Go, Rozemarijn Vlijm en E. van Eijck van Heslinga.

1. Welkom en opening

De voorzitter Irene Jacobs heet de aanwezigen welkom en opent de vergadering. Een extra dank van woord voor Marja de Keuning voor haar hulp en ondersteuning bij het organiseren van de bijeenkomst.

2. Vaststellen agenda

De agenda wordt zonder wijzigingen vastgesteld.

3. Mededelingen

Bestuurslid Gijs Dreijer is wegens een verblijf in het buitenland afwezig. De secretaris Alex Poldervaart heeft van de volgende leden bericht van verhindering ontvangen: S. van Eeten, J. ter Brugge, P. Blussé, J. van de Voort, H. de Bles, W. Stapper, N. Scholten-Schwartz, P. Kroon en A. Vos.

De volgende twee leden zijn de vereniging wegens overlijden ontvallen: de heer J. Planken (16 juni 2024) en de heer Herman Ketting (22 augustus 2024). Een minuut stilte wordt in acht genomen.

4. Vaststellen notulen ALV 25 mei 2024

De notulen worden ongewijzigd vastgesteld. De voorzitter dankt de secretaris voor het maken van het verslag.

5. Bestuurszaken

Zoals aangekondigd in de Acht Glazen leggen twee bestuursleden hun functie neer namelijk penningmeester Gerhard de Kok en secretaris Alex Poldervaart. Drie leden zijn bereid gevonden toe te treden tot het bestuur. Tom Nouwen, Geke Burger en Jaap de Witte stellen zich aan de ledenvergadering voor. Ze zullen respectievelijk de functie van penningmeester, secretaris en algemeen lid gaan vervullen. Jaap Witte wil zich bezighouden met sociale media, ledenwerving en communicatie met bestaande en nieuwe leden.
De voorzitter spreekt de vertrekkende bestuursleden toe en overhandigt aansluitend attenties. Gerhard wordt bedankt voor zijn heldere en aantrekkelijke presentaties over de financiën van de vereniging die voor iedereen goed te volgen en te begrijpen waren. Alex voor de talloze gemaakte verslagen, het volgen van de wettelijke veranderingen waar elke vereniging mee te maken heeft en de fijne samenwerking.

6. Financiën

De financiële situatie is gezond. De penningmeester toont aan de hand van het financiële overzicht van 2023 de in- en uitgaven. Het overgrote deel van de contributie gaat op aan de productie en verzending van het Tijdschrift voor Zeegeschiedenis. Er blijft weinig over om andere activiteiten te ontplooien. De penningmeester toont een overzicht van de contributie vanaf de oprichting tot aan 2024. Deze is lange tijd niet verhoogd. Waarom nu een contributieverhoging?

- professionaliseren van het Tijdschrift voor Zeegeschiedenis. Deze is gedigitaliseerd, maar kan wat vindbaarheid betreft nog wat verbeterslagen gebruiken; daar zijn kosten aan verbonden
- professionaliseren van het bestuur en de vereniging. Door wetgeving nemen bestuurskosten toe
- opvangen van de vergrijzing
- werven van nieuwe leden en meer invulling geven aan de doelstellingen van de vereniging en meer aan de leden bieden dan alleen het Tijdschrift en ledenbijeenkomsten

Rozemarijn Vlijm vraagt of het mogelijk is het TvZ digitaal aan te bieden zodat dat scheelt in de druk- en verzendkosten. Daar is in het bestuur wel over gesproken. Verschillende lidmaatschappen zijn functioneel gezien niet heel handig, maar het is zeker iets waar het bestuur over nadenkt. Dat als je het TvZ digitaal ontvangt je bijvoorbeeld korting krijgt op de contributie.
Jurjen Leinenga vraagt waar het bestuur het extra geld aan wil besteden. Moet er geen aandacht komen op behoud of overdragen van kennis van ouderen? Dat dreigt verloren te gaan. Meer activiteiten voor de leden en een breder publiek kennis laten maken met maritiem erfgoed kost geld aldus de penningmeester. Daar is nu geen financiële ruimte voor.
Sabine Go geeft aan de verhoging redelijk te vinden. Zij wil eigenlijk wel een digitale TvZ ontvangen in plaats van een gedrukt exemplaar.
De penningmeester geeft aan dat een enquête onder de leden waarbij die vraag terugkomt zinvol kan zijn.
Els van Eijck van Heslinga vraagt waarom het 39 euro is en geen 40? Gezien de opbouw van de contributie in het verleden is niet eerder zo'n hoge verhoging voorgesteld aldus de penningmeester. En met 6 euro verhoging blijf je dan net onder de 40 euro.
De ALV stemt in met de verhoging van de contributie. Er zijn geen tegenstemmers.
Tot slot vraagt de penningmeester om twee nieuwe leden voor de kascommissie. Suze Zijlstra en Sabine Go bieden zich als lid aan.

7. Tijdschrift voor Zeegeschiedenis

Anita van Dissel neemt namens de redactie van het Tijdschrift het woord. Ze vertelt kort iets over de inhoud van het najaarsnummer. Deze is nu bij de drukker en zal halverwege november bij de leden verschijnen. Ze dankt de penningmeester en secretaris voor de prettige samenwerking.

8. Uitreiking J.C.M. Warnsinckprijs

De voorzitter vertelt kort over de naamgever en doel van de prijs. Vervolgens worden de namen genoemd van de mensen en instellingen die de prijs eerder ontvingen. Het doet de voorzitter genoegen de J.C.M. Warnsinckprijs te overhandigen aan Els van Eijck van Heslinga. De voorzitter leest de voordracht voor (deze is terug te lezen op de website van de vereniging) en geeft vervolgens het woord aan Van Eijck van Heslinga die zeer vereerd is de prijs te mogen ontvangen.
Afsluitend wordt de oorkonde en de gegraveerde passer overhandigd.

9. Rondvraag

Henk Rozendaal merkt op dat op internet veel achterhaalde gegevens van de vereniging staat. De voorzitter laat weten dit punt mee te nemen in de volgende bestuursvergadering.

10. Sluiting

Er is nog geen datum voor de voorjaarsbijeenkomst in 2025 gekozen. Niets meer aan de orde zijnde, sluit de voorzitter de vergadering.

Secretarieel jaarverslag 2024

Leden

De vereniging telde op 31 december 365 leden waarvan 20 in het buitenland en 54 abonnees. De ledenadministratie was in handen van de secretaris en de penningmeester. De contributie voor gewone leden bedroeg €33, voor studenten tot 26 jaar €20 en voor leden in het buitenland €38,50.

Bestuur

Het bestuur bestond in 2024 uit I.B. Jacobs (voorzitter), A.A. Poldervaart (secretaris), G.J. de Kok (penningmeester), G. Lemmers en G.P. Dreijer. Op de najaarsvergadering traden penningmeester G.J. de Kok en secretaris A.A. Poldervaart af. Tot het bestuur traden toe G. Burger (secretaris), T. Nouwen (penningmeester) en J.J. de Witte (algemeen bestuurslid).
De kascommissie bestond uit J.J. de Witte en S. de Meer.

Ledenvergaderingen en activiteiten

Op 24 mei vond in het Prinsenkwartier de ALV plaats. Het aantal aanwezigen bedroeg 25. De najaarsbijeenkomst was i.s.m. het Maritiem Portal/NMGN en vond plaats in het IISG op 1 november 2024. Aantal aanwezigen bedroeg 39.
De ALV stemde op 1 november 2024 in met een verhoging van de contributie. Deze zal ingaan op 1 januari 2025. Binnenlandse leden en abonnees betalen dan jaarlijks €39, studenten €25 en leden/abonnees in het buitenland €50.

Publicaties

In 2024 verschenen twee nummers van het Tijdschrift voor Zeegeschiedenis (jaargang 43). De redactie bestond uit T.W.M. de Boer (redactiesecretariaat), A.J. Brand (voorzitter), R.J.W.M. Brand, A.M.C. van Dissel (eindredactie), G.P. Dreijer (boeken ter recensie), D.H. van Netten, I.J.R. Vogelsang (beeldredactie) en D. Wildeman.
De opmaak en vormgeving werd verzorgd door Sander Pinkse Boekproductie. Ipskamp Printing verzorgde de druk en distributie. Het Tijdschrift voor Zeegeschiedenis is ook in 2024 in eigen beheer uitgegeven.
De nieuwsbrief Acht Glazen verscheen twee keer. De leden ontvingen de nieuwsbrief digitaal.

Website

Het aantal unieke bezoekers op de website bedroeg 1000. Het aantal views 9600. Naast de website is de vereniging actief op X (voorheen Twitter). Het aantal volgers daalde van 933 (2023) naar 884. Via Facebook volgen 242 mensen de vereniging; tegenover 234 in 2023. Op LinkedIn heeft de vereniging 48 leden; 1 minder dan in 2023.

Prijsuitreikingen

De J.C.M. Warnsinckprijs is in 2024 tijdens de najaarsbijeenkomst uitgereikt aan Els van Eijck van Heslinga.

Financieel jaarverslag 2024

Eind vorig jaar heb ik Gerhard de Kok opgevolgd als penningmeester van de Nederlandse Vereniging voor Zeegeschiedenis. Een mooie rol binnen de Vereniging. Gerhard heeft een tot in de puntjes verzorgde boekhouding achtergelaten, waar ik hem zeer erkentelijk voor ben. Enerzijds heb ik grote schoenen te vullen, anderzijds ben ik daarmee met mijn neus in de boekhoudkundige boter gevallen en kan ik een goede start maken. Ik kijk er naar uit om mij de rol van penningmeester de komende tijd eigen te maken.
2024 was een mooi en goed jaar voor de Vereniging. De ledenbijeenkomsten in Delft en Amsterdam waren succesvol. Ook verschenen er twee exemplaren van het Tijdschrift voor Zeegeschiedenis en reikten we de J.C.M. Warnsinckprijs uit aan Els van Eijck van Heslinga. Als bestuur zijn wij dan ook zeer dankbaar voor uw financiele steun om dit alles mogelijk te maken.
Op basis van de aan mij overgedragen boekhouding kan gesteld worden dat 2024 op financieel vlak voorspoedig verlopen is. Hieronder vindt u de resultatenrekening en de eindbalans voor het jaar 2024. Deze licht ik graag toe. De grootste inkomstenbronnen van de Vereniging zijn de contributies en abonnementen, deze post is toegenomen ten opzichte van 2023. Hoewel de baten over 2024 iéts lager uitvielen dan begroot, gold dit des te meer voor de lasten. Verschillende lasten, zoals het drukken en verzenden van de tijdschriften en de bestuur- en redactiekosten, zijn ruim onder de begroting gebleven. Hierdoor is de uitkomst boven verwachting positief. De ALV heeft op 1 november 2024 een contributieverhoging goedgekeurd. Hieronder vindt u ook een tabel met de exacte aanpassingen. Met deze verhoging hopen we de positieve lijn door te zetten, meer te organiseren en de financiële weerbaarheid van de Vereniging te vergroten.

Tom Nouwen, penningmeester

1. Staat van baten en lasten 2025

Staat van Baten en Lasten

	Werkelijk 2024	Begroting 2024	Werkelijk 2023
Baten	€	€	€
Contributies en abonnementen	11.473	11.500	11.300
Ledenbijdragen aan bijeenkomsten	1.043	1.250	718
(Na)bestellingen van tijdschriften	651	400	524
Overig	0	0	0
Rentevergoeding spaarsaldo	30	200	163
Totaal baten	13.197	13.350	12.704
Lasten			
Tijdschrift voor Zeegeschiedenis			
Opmaken tijdschriften	1.621	1.500	1.416
Drukken tijdschriften	3.638	4.000	3.420
Verzendkosten	3.436	4.700	4.553
Ledenbijeenkomsten (ALV's)	1.598	1.700	236
Bestuur en redactie			
Bestuur- en redactiekosten	133	300	160
Motivatiefonds c.q. 'Akvelddis'	416	500	0
Diversen			
Uitreiking prijzen	527	500	1.000
Portokosten (o.a. nabestelde tijdschriften)	91	200	151
Bijdrage Maritiem Portal	250	250	250
Bankkosten	429	500	516
Website / domeinnaam	165	250	145
Overige*	0	250	250
Totaal lasten	12.306	14.650	12.097
Resultaat	**891**	**-1.300**	**606**

* Bijdrage Vlootschouw 2023

2. Balans ultimo 2025

Balans

	31 december 2024	31 december 2023
	€	€
Activa		
Liquide Middelen		
ING Betaalrekening	2.536	1.194
ING Spaarrekening	24.500	21.000
Paypal	159	159
Passers Warnsinckprijs	2.400	2.800
Debiteuren	304	264
Totaal activa	29.899	25.417
Passiva		
Eigen vermogen	26.308	25.417
Crediteuren	3.479	0
Vooruitontvangen contributies	112	0
Totaal activa	29.899	25.417

Uitsplitsing eigen vermogen		
Algemene reserve	24.308	
Reserve J.R. Bruijnprijs	2.000	
Totaal eigen vermogen	26.308	
Eindvermogen per 31 december 2024 van balans	26.308	
Beginvermogen per 1 januari 2024	25.417	
Mutatie eigen vermogen (komt overeen met resultaat 2024)	**891**	

Contributieverhoging

	2024	2025
Contributie	€ 33	€ 39
Contributie (student)	€ 20	€ 25
Contributie (buiten-land)	€ 42,50	€ 50
Abonnement	€ 33	€ 39
Abonnement (buitenland)	€ 42,50	€ 50